Izhaja
vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR

Velja:
za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Glasilo koroških Slovencev

Leto XXVI. V Celovcu, 28. septembra 1907. Štev. 41.

Današnja številka obsega 6 strani.

Ne pozabimo na „Učiteljski dom“.

Po dolgem molku se zopet oglašamo za društvo „Učiteljski dom v Celovcu“. V prejšnjih letih se je nabralo po nekaterih večjih darovih nekega sklada, a ta rezerva se bliža svojemu koncu in treba je, da se tega prepotrebnega društva bolj spominjamo in zanj bolj zanimamo.

Učitelji zdaj podirajo koroškim Slovencem narodnost in verstvo, oni delajo vsenemško politično stranko, oni vzdržavajo s svojimi dopisi vsenemške časnike.

Če slovenska krščanska stranka hoče priti do trajne veljave, se mora z vso pozornostjo obračati v to stran. Tudi učitelj je prišel iz krščanske družine, zakaj postane brezveren? (Dobri naši učitelji nam bodo odpustili, če tako pišemo o nedobrih njihovih kolegih. Op. ur.) Brezveren je postal, ker je bil zapeljan po svojih stanovskih časnikih. Riba gnije pri glavi, pravi pregovor; profesorji sejejo brezverstvo v šoli, uredniki po časnikih: temu nasproti se morajo ustvariti sredstva, ki tako delovanje zaustavljajo. Tako protisredstvo bi bilo krščansko učiteljsko društvo, na kar pa pri sedanjem terorizmu šolskih oblasti še misliti ni. Šolska oblast, pričenši od dež. šol. nadzornika in g. svetnikov v deželnem šolskem svetu do zadnjega nadučitelja, trobijo vsi v en rog, in posamna učna moč, posamni učitelji ali učiteljice se ne morejo ti sili uspešno zoperstaviti. Zato pa je treba priti bližje posamnim. Treba je v prvi vrsti podpirati in nadzorovati učiteljiščnike. Nadzorovanje je pa le tam mogoče, kjer se daje kaj podpore, in več ko se more dati podpore, tem močnejše se lahko na mladino vpliva. Sredstva za tako podpiranje se morajo najti, če se že dobi sredstev za marsikaj drugega, kar ni tolike važnosti. Učitelj bo vedno imel v ljudstvu veliko vpliva; vpliv učiteljstva bi bil naravnost neprecenljiv, ko bi ti ljudje ne služili tako slepo nemškutariji, ko bi ne bili tako strastni nasprotniki duhovščine.

Zato smemo reči, da kadar se nam posreči, zbrati vsaj kakih trideset dobrih učiteljev, bodo ti s svojim nastopom podrli vpliv vseh drugih.

Nadzorovanje dijakov pa je težavno, če stanujejo bogve kako razpršeno po vsem mestu. Treba bo prej ko slej lastnega zavoda, pravega učiteljskega doma. Da bi se zbralo za tak dom vsako leto le obresti od 50.000 kron, to je 2500 kron, ter bi se tako moglo dajati dijakom prostega stanovanja, bi drugo sami plačevali in ne bilo bi treba večjih sredstev. Tak dom bi lahko hranil 20 dijakov, vsako leto bi jih prišlo 4 ven, to je v desetih letih 40 mož. Če so nam druge bolj drage naprave mogoče, zakaj ta ne? Ta misel ne sme zaspati, marveč kmalu se mora uresničiti.

Zato se zopet obračamo do starih dobrotnikov, dobro vedoč, koliko žrtev se od njih terja in pričakuje; obračamo se tudi do preč. izvenkoroških gg. duhovnikov.

Morebiti je težko mogoče zanaprej podpirati kakor dozdaj „Družbo sv. Cirila in Metoda“. A vendar moramo podpirati šolstvo ob slovenskih mejah. Če gradimo svoje šole, opravljamo eminentno narodno delo, a če vzgojimo deset dobrih učiteljev, je to narodno delo veliko pametnejše, kajti ti učitelji bodo potem plačani kakor drugi, in bodo delali za nas. Če mora pripičlih naših sredstvih v narodnem delovanju biti naše načelo, ustvarjati le take zavode, ki se pozneje sami vzdrže, tako moramo tudi v šolstvu dajati tam, kjer je podpor le par let treba, pozneje pa se vzdržuje stvar sama. Priskrbimo ljudstvu večje število dobrih učiteljev, ti nam ne bodo delali stroškov in bodo delovali na dosti širši podlagi, kot zamore delati kaka družba.

Zato prosimo slovensko javnost v sosednih deželah, da podpira naš „Učiteljski dom v Celovcu“, da se bo mogel napraviti lasten primeren zavod.

Družba sv. Mohorja.

Družba sv. Mohorja šteje letos **79.146 udov**, t. j. 2833 manj od prejšnjega leta. Nazadovali smo torej, a vendar se je skupno število Mohorjanov še vedno ohranilo na častni višini.

Razmerje udov po posameznih škofijah, oziroma krajih, nam kaže ta-le pregled:

1. Goriška nadškofija	9095	(— 120)	udov.
2. Krška škofija	6243	(+ 70)	„
3. Lavantinska škofija	23732	(— 1292)	„
4. Ljubljanska škofija	31007	(— 1633)	„
5. Tržaško-koperska škofija	4371	(— 21)	„
6. Sekovska škofija	422	(— 39)	„
7. Somboteljska in druge ogrske šk.	218	(— 47)	„
8. Zagrebška nadškofija	494	(+ 15)	„
9. Senjska in dalmatinske škofije	307	(— 39)	„
10. Poreška škofija	108	(+ 1)	„
11. Djakovska škofija	83	(+ 5)	„
12. Bosniške škofije	213	(—)	„
13. Videmska nadškofija	240	(+ 6)	„
14. Razni kraji	353	(— 11)	„
15. Amerika	2028	(+ 257)	„
16. Afrika in Azija	232	(+ 15)	„
Vkup	79146	(— 2833)	udov.

Številka v družbenih „zlatih bukvah“, v katere se vpisujejo na novo vstopivši udje, je narastla od 267.194 na 273.535, torej je vpisanih 6341 novih udov.

474.876 Mohorjevih knjig bode torej letos romalo med Slovence! Če dodamo to število onemu prejšnjih let, pridemo do števila **11,275.810 knjig**, reci enajst milijonov, dvestopetinsedemdeset tisoč, osem sto in deset knjig, katere je družba samo kot letna darila svojim udom razdelila od svojega obstanka sem. Pri tem pa niso všteta mnoga poznejša naročila, ponatisi itd.

Dne 25. septembra smo začeli razpošiljati letošnje družbene knjige in prizadevali se bodemo, da častiti udje dobijo knjige najprej ko mogoče. Odpravili bodemo zaboje s knjigami po tej-le vrsti: 1. Amerika in Afrika, 2. Krška škofije, 3. Razni kraji, 4. Tržaška škofija, 5. Lavantinska škofija, 6. Ljubljanska škofija, 7. Goriška nadškofija.

Cenjene gospode poverjenike, katerim se knjige pošiljajo, nujno prosimo, naj takoj, ko dobijo „avizo“, pošljejo po nje na pošto ali železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij,

Podlistek.

Mejni prepir pod Korenom.

Nekaj domače zgodovine. Jurij Trunk.

Skoraj ob istem času, kakor na sovški planini, se je vnel prepir zaradi meje in planine tudi med grajščino Belapeč in med oskrbništvom mestnih posestev v Beljaku. Tudi ta vojska je trajala več stoletij, samo da ni bila tako burna, kakor prva. Prizadeti so bili sicer tudi podložniki, ali ti sami niso posegli v prepir in se je vse vršilo le bolj na papirju. Gotovo so si pa večkrat pastirji pokazali zobe, kakor je že navada v takih razmerah.

Prepiralo se je za celo mejo med obema grajščinama, ob enem tudi za deželno mejo in sicer od Črnega vrha do Petelinca. Kos je obsegal večinoma gozd in pašnike.

Tudi tukaj se je začel prepir že okoli leta 1550; gotovo je bil kak ravs tudi že prej, a ni nič zapisanega. Obe stranki ste se sklicevali na stare urbarje in popise mej, eden teh urbarjev je shranjen v mestnem muzeju v Beljaku. Meja je Strmec, Tatinski potok in rob. Pa že l. 1629 se bere, da je grajščina Belapeč hotela raztegniti mejo proti Bistrici, kjer se nagne cesta; tam je menda stal star lesen križ. Danes stoji na onem mestu kamenit. A ta križ ni bil radi meje, ampak ker je bil tam nekdo ubit. Kranjci so namreč hoteli mejo črez Sedlo (Nasedlo), Medvedji vrh, Kamen, črez deželno cesto na Petelinc. Prepiralo se je sem in tja nad sto let. Dne 9. prosinca l. 1705 je izrekla vlada sodbo, katero pa Kranjci pozneje niso hoteli pripoznati. L. 1770 se je naredila nova mapa in 25. avgusta 1771 je izrekla cesarica Marija Terezija sama pohvalo, da je prepir končan in meja določena.

A ni bil še konec.

L. 1785 se nakrat oglasi Val. Ruard, posestnik plavžev na Savi in Jesenicah, gotovo, ker je za peči potreboval lesa. Ker pa ni imel veliko upanja do zmage, je opustil. Tem hujše se je zagnal v prepir njegov sin Leopold. Reč je šla celo na Dunaj. Dne 22. prosinca 1800 je prišel dvorni odlok, da naj pregledata mejo dva zemljemerca in napravita nove mape, odločilo se bo potem v dvorni pisarni.

Dne 17. julija 1802 se je sešla komisija pod Korenom. Koroško vlado je zastopal baron Aichelburg, deželo Ferdinand grof Egger, Kranjsko baron Lichtenbach. Stranki se niste mogli zediniti, akoravno so Beljačani hoteli dati Kranjcem del Petelinca, ki je proti kranjski strani obrnjen, a so zahtevali zase rikarsko planino (Rikarščico).

Komisija je torej začela pregledovati meje. Cela stvar se je pa sukala pravzaprav edino le okoli tega, ali je odlok vlade iz l. 1765 veljaven ali ne. V tem smislu je na predlog Koroščev tudi odločila dvorna pisarna z odlokom iz dne 13. sušca l. 1804. Leopold Ruard je torej propadel s svojimi terjatvami. Kranjcem je bila odprta pot do pravde, a ni nič znanega, da bi se bili pravdali; pač pa je tudi še danes deželna meja ona, katera se je določila l. 1705. Tako se je končala ta vojska samo na papirju.

* * *

Kolikor mi je znano, so bili prepiri ne toliko radi meje, kakor radi planin med Korošci in Kranjci še dalje proti Jepi. Menda so zdržali pri Vošci in Železnici Kranjci, dočim je Bašca in Belca pripadla Koroščem.

Pisma iz jutrovega.

Jurij Trunk.

Na Galilejskem.

(Dalje.)

Izlet na goro Tabor.

Zopet sem bil v Nazaretu, v domovini Gospodovi. Stanoval sem pri avstrijskih usmiljenih bratih, ki imajo na najlepšem kraju svojo bolnišnico, odkoder je razgled po mestu in črez mesto tja na dolino ezdrelonsko in še na gore Samarijske res krasen. Kdor je že v Nazaretu, tega mika iti tudi še na slavno goro Tabor, na kraj Kristusovega spremenjenja, posebno, ker je znano, da je razgled iz te gore po celi Galileji in še dalje posebno lep. Že ko sem ob prihodu v Nazaret prvikrat tam na vzhodni strani zagledal vrh te gore, je bil sklep gotov, da pohitim tja, ako bo le količkaj priložnosti. Ko sem svojo srčno željo razodel prijaznemu predstojniku usmiljenih bratov, čvrstemu Tirolcu, ki je dobro znan tudi na Koroškem, mi je v moje veselje odgo-

Naročujte edini koroški slovenski list »Mir«!

ki povzročujejo samo zamudo in nepotrebne stroške. — Stroške, katere so imeli gg. poverjeniki za odposlatev denarja in prejem knjig, morajo jim posamezni udje povrniti

One gg. poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbini tiskarni, prosimo, naj čim preje pošljejo po nje, da nam zavoji ne zastavljajo prepotrebnega prostora. *Odbor.*

Slabi časopisi.

Kdo je ne pozna, ki prihaja v vsako kočo, vsako luknjo, povabljena ali tudi ne, plačana ali vsiljena?! Naš Slovenec ima čuden talent, dati vsakomur primerno ime, kakor ga kdo zasluži. Tako je krstil tudi „giftno kroto“, nestvor, ki ga Bog ni ustvaril. Pač je Bog naredil krote in žabe, ki se nam gabijo, tudi kače, kojih strup se bojimo, ali da bi bil zmešal v kaki živali vse kačje giftne in žabje gnusne lastnosti skupaj, kaj takega si menda še on ni upal napraviti, ker bi potem lahko kdo rekel, da Bog ni vse dobro ustvaril.

Nemškutarija.

Torej kdo so starši „giftne krote“? Oče ni mož in ni baba, ni Nemec in ni Slovenec. Nemcu je samo podoben, kakor pustna šema človeškemu obrazu, ker bojda še nemški ne zna prav. S Slovencem ima enako ovčjo kožo, a srce njegovo je pa volčje. Ime mu je nemškutar. Mati slabih časopisov je pa tista zverina, katero je opisal sv. Janez evangelist v svojem razodetju, 13. poglavje, „ki ima sedem glav in deset rogov z desetimi kronami in so ji dana usta, ki so govorile velike reči in preklinjanja in jih je odprla v preklinjanje zoper Boga.“ Torej od očeta ima „giftna krota“ svoje sovraštvo do vsega, kar je slovensko, od matere pa sovraštvo do vere. Da otrok takih staršev ni preveč prikupljiv za naše verno slovensko ljudstvo, bi marsikdo mislil, a temu ni tako, ker starši njegovi že skrbijo, da pride pod vsako streho. Zategadelj je dobro, da svarimo naše pridne Slovence pred lažilisti.

Tihotapci.

Če pogledaš slab časnik površno, vidiš samo mehko ovčjo kožo; zdi se ti celo pobožen, poln usmiljenja s kmetom, ki z odločnostjo obsoja vsako hinavstvo. A v tem tiči največja nevarnost za vsakega bralca, ki ne zna ločiti medu od strupa. Ako ga natančneje prebereš, spoznaš šele njegovo podlo volčje srce. O Slovencih govori samo zaničljivo, imenuje jih prvaško-farške podrepnike in kar je takih ljubeznivih priimkov. Kakor gnusna krota oblati vse, kar je slovensko, zraven pa hvali vse, kar je nemško-liberalno. Ako imajo naši ljudje gg. Grafenauerja, dr. Brejca, Podgorca radi, so ti možje za „giftno kroto“ le neumneži, popolni trepi itd. Prav nemčursko! Slovenščino pa tako pači, da človeku preseda, ko ga bereš.

Sovražniki vere.

Pa to še ni vse. Ako ima svoje žabje lastnosti od očeta nemčurja, ki blati vse kar je slovensko, je dobila cunja še nevarnejši strup od svoje matere zverine. Kdo ne misli na kačo v raju?! S pravo požrešnostjo se spravi na vse, kar je verno, katoliško. Na vsaki strani opisuje s svojim strupenim jezikom „farje“, „rimskega farja“, škofa itd. Če je kak duhovnik le količkaj delaven, priden, ljubezniv, ne da mu miru, sumniči in laže na vse pretege. In če najde kje kako napako, kako slabost, to gre „giftni kroti“ v slast. To je prava pojedina za njo. Govori po desetkrat vsako leto o „neizmernem“ bogastvu katoliške cerkve. Če bi sodil našo duhovščino po lažilistu, bi mislil, da so med duhovniki sami goljufi, zapeljivci, oderuhi itd. In tak strup ni zapisan samo na eni strani, ampak preprega cel list od prve do zadnje vrste. Zraven zopet zavija svoje oči in pridiga ljubezen do bližnjega in se dela tako pobožnega, kakor lisica, ki je hvalila petelinovo petje tako dolgo, da je petelin skočil s strehe, potem pa ga je požrla. Ravno tako gre marsikateremu bralcu „giftne krote“. O ljubezni do Boga seveda nič ne ve. Ponuja med, daje pa strup in zastrupi marsikaterega nevednega bralca. In kakor znano, ljudje kaj takega že iz radovednosti berejo. In njih število ni majhno. Torej je tudi škoda ogromna.

Kolika je škoda?

Če ena številka slabega časnika izide v kakih 3000 izvodih, bere eno samo tako „giftno kroto“ že 3000 ljudi; a treba pomniti, da vsaki bralec daje list naprej in da pride ena številka najmanj trem ljudem v roke. Torej vsaki teden najmanj 9000—10.000 bralcev, pa v resnici jih je mnogo več. Kje je pridigar, ki ima vsako nedeljo toliko poslušalcev? In to gre vsaki teden naprej. In pomislimo, to je le eden list. Kje je šele „Bauern-Zeitung“ in drugi? Koliko škode vendar napravi tako berilo nam Slovencem? Vsako leto več in več in ne smemo se čuditi, da nemčurstvo in brezverstvo, ali vsaj mlačnost med našimi pobožnimi Slovenci, tako silno napreduje. Naša naloga je torej ta-le: Vsak rodoljub, vsak duhovnik, vsak fant, vsakdo sploh, naj gleda, da se odstranijo iz naših vasi „giftne krote“ in njim sorodni lažilisti. Ali s tem še ni vse storjeno.

Delajmo za dobre časnike.

Začeti je treba nabirati odjemalce dobrim katoliškim slovenskim časopisom. Treba bo agitirati za „Mir“ in njemu sorodne dobre liste. Naše ljudstvo bere rado, dajmo mu tudi dobro berilo. Kako navdušeno so vendar v zadnjih dveh letih delali krščanski Nemci. Njihov „Pius-Verein“ za razširjanje katoliških listov je v zadnjih dveh letih imenitno napredoval. Cele dežele in cela mesta so pristopili temu društvu. Ali bi ne bilo pametno, da bi se v naših društvih začelo opozarjati na razdirajoče delo nevernih lažilistov, da bi se zbirale skupine, kakor jih imajo v „Pius-Vereinu“, in bi se podpiralo naše katoliško časopisje?

Mi mislimo, da je zdaj še čas, ali v desetih letih bo prepozno, ker „giftna krota“ bi znala že oblatiti in zastrupiti naše ljudstvo tako daleč, da bi potem obupali o rešitvi demoraliziranih Slovencev. Treba je samo organizacije ravno za naš list. Čemu pustimo, da podpira naše verno slovensko ljudstvo brezverne nemčurske časopise? Naš denar je boljše stvari vreden. Zatorej na delo proti lažičasopisju, razkrinkajmo „giftno kroto“, izruvajmo ji zastrupljene zobe, in pokažimo ji duri iz naših hiš in naj gre nazaj v svoje stanovanje v lužo, iz katere je prišla.

Koroške novice.

Volitev odbornika Družbe sv. Mohorja. Namesto izstopivšega odbornika in tajnika, č. g. Jos. Rozmana, treba je voliti novega odbornika Družbe sv. Mohorja. V smislu § 5 družbenih pravil se vrši volitev v nedeljo dne 29. kimavca 1907, ob 11. uri predpoldnem, v tajniški sobi Mohorjeve hiše (Vetrinjsko obmestje štev. 26, v prvem nadstropju na levo) ter vabi k volitvi vse v Celovcu stanujoče družnike odbor.

Zakaj na deželi ni poslov? Na agrarnem shodu v Aussee-ju je govoril poslanec Hagenhofer tudi o pomanjkanju poslov.

1. Med drugimi vzroki pomanjkanja poslov je g. Hagenhofer naglašal, da za starost kmeta in njegovih poslov ni dosti poskrbljeno. Zadnja leta se je sicer marsikje zgradila kaka hiralnica ali siromašnica, a vendar je skrb za starost dostikrat povod, da boljši delavci pustijo delo na kmetih in gredo v mesta iskat si boljše bodočnosti. Temu se da opomoči, če se ustanovi zavarovalnica za starost in onemoglost.

2. Drug vzrok je ta: Kmetsko delo se zaničuje, ljudje mislijo, da je manj vredno, morebiti celo manj častno kot druga dela. Namesto da bi šola dajala kmetskim otrokom veselje do poklica, se čestokrat zgodi, da učitelj grozi otroku, ki se ni nič ali slabo učil: „Če se ne boš bolj učil, bodeš pač jemal v roke gnojne vile.“ Mar je delo z gnojnimi vilami zaničevanja vredno? Ali je delo v hlevu sramotno ali nečastno?

Spoštovanje do kmetskega poklica se mora v otrokih ohraniti, zato se mora šola na deželi tako uravnati, da bo dala otrokom ljubezen do kmetskega stanu, in da jim bo dajala kolikor mogoče znanja, ki je potrebno za kmete.

3. Mladi si tudi hočejo ustanoviti svoj dom, hočejo se ženiti. In ker je ženitev pri obrtstvu ložje mogoča, kakor na deželi, gre veliko mladih ljudi v mesto. Tega vprašanja se ne smemo izogniti. Kjer je poleg večjih posestev še kaj malih kmetov, tam pomanjkanje delavcev ni tako hudo, kakor pa tam, kjer ni več malih hiš. Mali posestniki in njihove družine hodijo na večja posestva delat, in na takih malih domovih je mogoče, da postanejo tudi služabni ljudje samostojni. Kjer ni takih malih domov, treba jih je ustanoviti. Mogoče je, razdeliti večja posestva in zgraditi hišic, mogoče je tudi, da bi večji posestniki gradili takih domov in jih dali svojim delavcem v porabo. Država naj bi dala večjim posestnikom v ta namen brezobrestnih posojil in naj bi take domove popolnoma oprostila davka, dokler se rabijo kot delavska stanovanja.

Narodovci in Koroška. Našim čitateljem moramo vsaj semtertja pojasnjevati velike zasluge, ki jih ima narodni liberalizem za Koroško.

---

voril, da se to samoobsebi razume ter pridejal, da me sploh ne pusti prej naprej, dokler Tabora ne obiščem. Še večje je bilo moje veselje, ko mi je obljubil, da gre tudi on z menoj, in res je bil ta izlet za me izmed najprijetnejših dni vsega mojega bivanja v Sveti deželi.

Na goro Tabor bi se moglo priti sicer tudi peš, a tukaj nikdo ne gre peš, ako res ni primoran, in še to le po cesti. Na Tabor pa ni nobene ceste, še steza je strašno slaba in kamenita, torej se mora jahati. Za primeren denar, prava izjema za te kraje! — se sicer v Nazaretu dobijo živinčeta, konji ali osli, kakor si kdo želi, od takoimenovanih mukarjev. Nama ni bilo treba najeti mukarja, zakaj samostan sam ima za potrebno rabo mlado arabsko kobilico in svojega oslička. Določila sva torej dan in pripravila vse potrebno, ker tukaj ne gre tako, kakor doma, da vzame kdo svojo palico ali dežnik, gre na postajo, si kupi listek, se vsede v voz, in je v tem ali onem času na svojem mestu. Tukaj na jutrovem je za vsak pot treba posebnih priprav, ker je treba računiti z raznimi okoliščinami.

Zgodaj zjutraj sva bila na nogah. Arabski hišni hlapec je imel živinčeta pripravljena in vse je bilo v redu. Jaz sem zajahal arabsko „šimelco“, predstojnik oslička.

Ker sem imel dolgo beduinsko haljo, sem menda res izgledal kakor kak pravcati beduin, manjkala mi je le še kaka stara, dolga „rometa“, ki nese „okoli hriba“, ali kriva sablja, in vsakdo bi bil mislil, da sem kak beduinski poglavar, ne pa skromen, slovensk duhovnik iz daljne Koroške. Kako sem kaj izgledal, ne vem povedati, samo stari arabski hlapec se je skrivaj muzal nad menoj. Rad bi bil sedel na konju kakor kakšen kralj, a spočetka sem moral izgledati precej klaverno, zakaj sedlo ni stol, ampak kakor zibelka, ki se nagne sedaj sem, sedaj tja. In ko je začela moja „šimelca“ „tancati“ in prešerno poskakovati, sem si bil jaz res v skrbeh, kam da bodo padle moje dolge kosti, ako mi sedla zmanjka in se ves jahač neprostovoljno vsede na tla. Tudi predstojnik se je večkrat srčno zasmejal, ko sem jaz pri kakem skoku moje šimelce hitro zgrabil za sedlo ali za grivo. Hvala Bogu, ves strah je bil neopravičen, zakaj prešernost je šimelci kmalu minula, in črez nekaj časa sva z mojo arabinjo že malo zdirjala, da je beduinska halja kar frfolala v jutranjem zraku. Zdaj sem šele videl, kaj je arabski konj proti oslu, na katerih sem do sedaj jahal na jutrovem. Osel je za mir, konj pa za vojsko! Rad bi se bil spustil v dir in tir z vsakim beduinom, ki bi bil hotel naju nadlegovati, samo ni bilo treba, ker so naju vsi pustili pri miru in Bog ve, ali bi mi v resnici ne bil moj pogum padel v — hlače. Človek si marsikaj želi, kadar tega nima, a kadar to pride, mu mine želja, kar se pogostoma pripeti na morju pri ljudeh, ki so prvikrat na ladji. Vsak si želi videti morski vihar, a kadar vihar nastane, mine vsakemu pogum. Jaz bi bil rad zdirjal za kakim beduinom, a ni bilo treba in zato mi je ostal pogum še dandanes, veliko pa ne bo vreden. Najboljše je bilo, da sta arabska šimelca in moje koroške kosti ostala dobra prijatelja in se neprostovoljno nista ločila, ali po domače rečeno, da jaz nisem smuknil iz sedla!

Pot gre nad Nazaretom nekoliko navzgor po lepih dolinah. Ker je bilo še precej zgodaj in solnce še ni pripekalo, je bilo jahanje zelo prijetno in od samega veselja mi je silila pesem iz srca. Ker je v teh krajih zrak jako prozoren, se vidijo tudi daljni kraji čisto blizu in je cela pokrajina podobna ličnim majhni podobici, prav kakor na fotografiji. Čez nekaj časa pride večja dolina, v katero se vije pot silno strmo med samim kamenjem. Tu sem občudoval, kaj zamore arabski konj. Stavim, ko bi s kakim našim konjem hotel jahati po taki poti, bi prvič konja sploh ne spravil naprej, in če bi konj šel, bi si polomil gotovo vse štiri noge. A arabski konj zna premagati vse težave s čudovito spretnostjo. Že v Egiptu se ličnih arabskih konj nisem mogel nagledati in sem občudoval njih krotkost in pohlevnost, a da so tako izvrstni za jahanje na kamenitih tleh, bi ne bil nikoli verjel. Tudi na zunaj si kaj lepšega ne moremo misliti od arabskega konja. Majhna glava z bistrimi, živimi očmi, kratek, širok, lep tilnik z dolgo grivo, strmost, okrogel život, dolg veličasten rep, tanke, lične noge. Zares, naši konji gledé lepote z arabskimi ne pridejo v poštev. Pripeljani v naše kraje pa postanejo v kratkem ravno tako topi in neokretni, kakor naši. Narava se pri nas v hlevih in pri težki krmi nekako spridi — dočim je njih razvitek tam v prosti naravi neoviran. Žrebeta hodijo že spočetka s kobilo in se zgodaj privadijo vseh potov. Kako varno stopa in vé si izbrati za kopito, ki je podkovano z mrzlo kovano podkvijo, najboljši prostor, da ne zdrsne noga nikoli; vse to videti, je bilo zame skoraj

Korošci so večinoma, seveda svet je nehvaležen, tako brezbrižni, da si liberalnih slovenskih listov ne naročujejo. Gg. duhovniki hočejo ljudi vzdržati v nespameti in tako jih vladati, zato ne razširjajo narodnega časopisja in ne poznajo blaženih del te vrste rodoljubov. „Narod“ je našel „rak-rane na telesu koroške politike, kar bi se moglo že davno zgoditi,“ a žal se ni zgodilo. Ne vemo, ali so liberalni gospodje bili do zdaj za to preneumni, ali morebiti niso imeli časa, da bi bili to rak-rano iskali. Šele zdaj, ko je minulo že toliko zlatega časa, se je našel zdravnik, ki je našel nevarni bacil v koroškem životu. Ta povzročitelj koroške bolezni je samo — dr. Brejc. „Dr. B. je popolnoma zavozil jezikovno vprašanje, naj se ne jezi, da mu politika — nese, njegova gonja zoper dr. Š. je humbug, podli so bili svoj čas napadi v „Slovencu“ na L. On je hodil kot pravni praktikant v celovške napredne kroge in je potem objavljal pogovore v „Slovencu“. S tolikim maslom na glavi je zdaj skočil v pezo, ter blati narodovce.“ Zdaj vemo: Ko bi dr. B. ne bilo, bi bilo jezikovno vprašanje že vse uravnano po narodovcih, kajti ti bi bili delali v svojih odvetniških pisarnah tako, da bi jim ne neslo nič; postavili bi se bili kakor indijski svetniki v obzidje slovenske domovine in bi proseče vzdigovali svoje roke proti milemu nemškemu nebu. Le semtertja bi šli na šulverajnske veselice, da ostanejo v dobrem sporazumljenju z nemškim nežnim spolom. Da je svojčas dr. B. pisal „podle napade“ v „Slovenca“, je gg. narodovcem menda uredništvo imenovanega lista poročalo, in sploh drugače biti ne more, ker na Koroškem med „klerikalci“ ni nikogar, ki bi mogel spisati članek, zato so Kranjci morali pravnega praktikanta pošiljati sem, da piše članke. Take so „rak-rane“ na slovenski Koroški. Škoda, da se „N.“-ovi dopisnik bavi z medicino. Ali mu juristerija ne daje toliko kruha, da bi mogel ta „luksus“ opustiti? Naj gospod pusti pri miru razne rak-rane, tudi koroške, in naj se bavi pametnejše s svojo stroko. Ko bo v tej enkrat toliko napredoval, da ne bo šefu treba trgati in metati proč njegovih konceptov, potem naj se tudi zanima za razne rak-rane, ki jih je pa tudi drugod dosti, ne samo na Koroškem.

Z lažmi delajo. „Freie Stimmen“ so zopet našle kost, ki so se nanjo vrgle kakor izstradan pes. Pravijo namreč, da so izvedele, da je predsednik deželnega sodišča nekaterim sodnikom ustmeno naročil, da naj slovenske uloge rešujejo v slovenskem jeziku. „Fr. Stimmen“ so si to stvar najbrž same izmislile, ker ne verjamemo, da bi bili naši sodniki tako verolomni, da bi svoje uradne tajnosti kar gorke nosili v uredništvo „pustnih glasov“; toda ta stran stvari nas ne zanima, ker je to stvar discipline in uradne tajnosti, nad kojo naj čuva g. predsednik deželnega sodišča sam. Naša dolžnost je samo, da zavrnemo debelo laž, ki so jo „Fr. St.“ pri tej priliki spustile v svet. „Fr. St.“ namreč trdijo, da se doslej pri koroških sodiščih še nikdar slovenske vloge niso reševale v slovenskem jeziku. „Gelogen wie gedruckt!“ Pri vseh sodiščih na Koroškem, kjer Slovenci stanujejo, se je v prejšnjih časih vsaj načeloma, četudi ne brez izjeme, slovenske vloge reševalo v slovenskem jeziku. O tem pričajo sodni akti in razni uradni spisi, ki jih imajo slovenske stranke še v rokah, o tem se vsakdo lahko prepriča tudi iz javnih zemljiških knjig! Ako bi se sedaj res pričelo slovenske uloge zopet reševati v slovenskem jeziku, vrnilo bi se koroškim Slovencem samo to, kar so že imeli in kar jim po pravici gre. „Fr. St.“ pa so to pot iznova dokazale, kako žalostna je nemškonacijonalna inteligenca, ki brez ščuvanja proti Slovencem živeti ne more.

Celovec. (Iz orglarske šole.) V zadnjih dveh letih so celovški rodoljubi zbirali fante, ki so pohajali orglarsko šolo, ter so jih z velikim trudom to in ono učili. Namen je bil prozoren. Taki fantje, vneti za rod in vero, bi lahko bili zunanjim rodoljubom desna roka. Lahko bi razun cerkvenega petja vodili društveno gibanje ter se dali eventuelno porabiti za občinsko tajništvo. Nekaj fantov je izvršilo orglarsko šolo ter čaka na službo. Zastonj smo opozorili različne rodoljube, naj se ozirajo na domači materijal, da bodo celovški rodoljubi tudi vedeli, zakaj delajo. Doslej brez uspeha. Tujcem je sreča milejša na Koroškem. Opozarjamo še enkrat vse koroške duhovnike: Dva orglarska fanta, ki sta z dobrim uspehom dovršila orglarsko šolo, ki bi znala voditi pevsko društvo ter prevzeti občinsko tajništvo, čakata na službo. Nadaljnje podrobnosti poroča dr. Ehrlich, škof. tajnik.

Grabštanj. (Požarna bramba.) O naši požarni brambi smo že pisali, da se je izkazala pri raznih požarih, tako na pr. v Galiciji, kjer je pri Teyrovskiju v najhujšem ognju odstranila smodnik iz kleti in tako zabranila veliko nesrečo. Ali naše gasilno društvo je pa tudi eno izmed tistih, ki se pridno udeležuje procesij in katerega člani med mašo ne stoje zunaj cerkve, temveč gredo skupno tik pred oltar. Slava njim! Le tako naprej! Bogu v čast, bližnjemu v pomoč! — Samo na to bi naše požarne brambovce opozorili, da bi namreč na čeladah ne nosili hrastovega perja, ker gasilna društva so mednarodna. Da, o našem društvu trdimo lahko več: Naše gasilno društvo je slovensko, katerega člani pa tudi dobro nemško govore. In tudi „Heil“ ni pravi pozdrav, ampak „Gut Heil“. Da, v Celovcu je bilo ob prihodu našega presvetlega cesarja naravnost prepovedano „heil“ klicati, akoravno so to nekateri storili. Ti siromaki pač niso vedeli, da „heil“ ni pravi nemški pozdrav, ampak „hoch“, v slovenskem pa „živio“. In še nekaj. Lepo bi bilo in gotovo v izpodbudo in veselje vsem, ako bi v bodoče vsaki požarni brambovec imel pri procesiji eno večjo svečo v roki. Potem bi gotovo noben ne mogel reči: „Eh, je tako sitno, človek ne veš, kam bi roke dejal.“ Cerkev lahko naroči sveče in vsak brambovec si potem od cerkve za mal dar izposodi svečo. To je že pri nekaterih gasilnih društvih v navadi. Posnemajmo jih!

Radiše. Zadnjo nedeljo se je vršil na Radišah občni zbor izobraževalnega društva. Po volitvi odbora se je izrekla zahvala g. Kaplanu, medgorskemu župniku, za njegove zasluge za to društvo. Vidno ginjen se je g. Kaplan prisrčno zahvalil. Drugi govornik je govoril o starostnem zavarovanju. — Medtem, ko imajo na Nemškem že splošno zavarovanje, tu v Avstriji zastonj čakamo. Vse stranke in vsi poslanci obljubujejo, a samo dr. Lueger je stopil resno naprej: V juliju je namreč predlagal, da država v proslavo cesarjeve šestdesetletnice daruje 100 milijonov kron kot nedotakljivo ustanovo za splošno starostno zavarovanje. Socijaldemokratje so ušli iz zbornice pri glasovanju, ker ni njim prvim ta srečna misel prišla. Ob koncu se je ljudstvo razveseljevalo ob skioptičnih slikah iz sv. dežele. Tako smo na dostojen način s poukom in zabavo preživeli celo popoldne. Več takih sestankov!

Sele. (Nepotreben agent.) Iz Bajtiš nekdo pridno zahaja v Sele agitirati za neko nemško zavarovalnico. On misli, da ljudje ne vedo ceniti domače občinske zavarovalnice, pa dečko se pošteno moti, kajti še tam ni z agitiranjem ničesar opravil, kjer je on za gotovo mislil in se zanašal, da bo kaj „kšefta“. Ljudje predobro vedo, da je domača zavarovalnica mnogo ceneja kakor druge. Občani vedo, da jim občinska zavarovalnica v slučaju nesreče takoj izplača brez „odbitka“ celo zavarovalno svoto. Naše ljudstvo ve, da ima zavarovalnica že črez 14.000 kron nadomestnega zaklada. Žalostno je pač, če mora človek tako popolnoma zastonj v Sele hoditi.

„Nemški Velikovčani“, dopis v „Miru“ št. 37, z dne 31. avgusta t. l., ste dobili od druge strani s katerim nisem v nobeni zvezi. Ta dopis poudarja, da je nastal prepir zaradi tega, ker sta dotična uradnika zahtevala pijače v slovenskem jeziku. Prepirala sta se le s častniki zaradi takoimenovanega „fiksiranja“. Častniki sami so zahtevali orožnike, in tudi so častniki bili tisti, ki so ju ovadili pri sodišču. Nadalje je med dotičnima uradnikoma samo eden Slovenec, drugi, ki je bil v tem prepiru hujši od prvega, je zagrizen Nemec. Protestujem tudi ob enem zoper nemške časopise, ki si upajo brez vsake podlage trditi, da je pisal dotični članek „der Hetzpfaff in der Kirchgasse“ (hujskaški far v cerkveni ulici), ki ne more biti drugi, kakor podpisani. Poleg tega prosim tudi uredništvo, da mi izjavi, da nisem z dotičnim člankom v popolnoma nobeni zvezi. Jožef Dobrovc.

Op. ur. Izjavimo tukaj, da dotični dopis ni prišel iz rok g. J. Dobrovca.

Vsekako pa je treba dostaviti še, da sta bila dotična dva uradnika napadena od g. župana Velikovškega, ki je bržkone mislil, da sta oba Slovenca, z besedami: „Ah, das sind die Kühnsdorfer!“ In ko je eden teh gospodov župana vprašal: „Ali hočete z menoj govoriti?“ mu je župan dejal: „Sie können ja gar nicht deutsch,“ in drugemu, nemškemu uradniku je dejal: „Sie sind kein Deutscher!“ Velikovčani so potem uradnikoma, misleči, da sta Slovenca, zbili uradne čepice z glave, in ko sta terjala, da se konstatuje ime človeka, ki ju je razžalil, je policija grozila, da ju aretira. Šele s pomočjo orožnika sta mogla gospoda mirno oditi.

Dobrlavas. (Brzojavni stebri.) C. k. poštni in brzojavni urad se je preselil v posojilnično hišo. Pri tej priliki se je zopet enkrat prav jasno pokazala zagrizenost nekaterih do-

---

bolj zanimivo, kakor drugače tudi prav lepa okolica.

Za nekaj časa smo šli zopet navzgor, potem zopet navzdol in naenkrat je bila sveta gora Tabor pred nami. Ako se pravi „gora“, ne smemo misliti morda take gore, kakor so pri nas, ampak nekako malo večji grič, ki meri od vznožja kakih 250 metrov višine, ker cela višina nad morjem znaša 562 metrov. Čudovit je Tabor, ker tvori kakor velikanska kupola neko posebnost zase.

Na desno ob vznožju leži vas Deburije. Tu so ostali drugi apostoli, ko je šel Zveličar z Janezom, Petrom in Jakobom na vrh, in tu je po spremenjenju ozdravil obsedenega fanta. Pot gre v mnogih ovinkih precej strmo navzgor. Od ovinka do ovinka je razgled sedaj seveda le proti Nazaretu lepši. Kmalu se pot deli; eden pelje na levo proti grškemu posestvu mimo Melkizedekove jame, drugi pa na desno na latinski Tabor. Celo posestvo je obdano z zidovjem in skoz zid vodijo mogočna vrata, človeku se zdi, da gre v kako trdnjavo, ki je nekdaj res tudi tukaj stala, o čemur pričajo na obeh straneh pota obilne razvaline. Frančiškani imajo tukaj precej revno svetišče, kjer sem opravil sv. mašo v čast Jezusovemu spremenjenju, in svoja stanovanja. Stalno je tukaj en pater in več bratov; sedanji predsednik, P. Norbert, je nad vse prijazen in jako učen Nemec, doma blizu Kolina. Križarji so sezidali tu velikansko cerkev in dve manjši kapelici ter vse izročili benediktincem; sedaj je vse to v razvalinah. Velika cerkev, ki stoji na najvišjem kraju, se je morala nekdaj videti krasno po celi Galileji, in želeti bi bilo, da bi se zopet sezidala v stari in še večji lepoti ter tako poveličevala kraj, kjer je Kristus pokazal žarek svojega nebeškega veličanstva.

Poleg tega, da je Tabor nam kristjanom sveti kraj, je ta gora še znamenita radi izredno lepega razgleda na vse strani. Sicer okolica ni tako veličastna kakor na pr. pri nas na naših visokih gorah, a nad vso pokrajino je razlita čudovita milina, ki nam sega globoko v srce. Še dandanes se vsakemu obiskovalcu vrivajo na jezik besede Petrove: „Učenik, dobro nam je tukaj.“ Vsa narava je tukaj kos raja in čisto naravno je, da si je Zveličar ta kraj zbral za svoje spremenjenje; pripravnejšega kraja gotovo ni v celi Galileji. Proti severu se vidi mogočni veliki Hermon s svojimi s snegom napolnjenimi jarki; v ospredju je gorovje ez-Zebad z mestom Safed, iz katerega pričakujejo Judje svojega mesijo. Ne daleč na to stran se vidi v gorovju velika nižina in globoko v nižini se sveti kakor srebro v solčnih žarkih ravan Galilejskega morja; proti vzhodu se dviga gorovje Havransko liki mogočen zid ter se izgubi proti arabski puščavi. Globoko v gorovje je zarezana dolina reke Jermak, najmogočnejšega pritoka Jordanovega. Jordan se more zasledovati v celi dolžini tja do izliva v Mrtvo morje in na isti strani se ob lepih dnevih vidi tudi vrh gore Nebo. Goro obdajejo dolini Sarona na vzhodni strani, kjer rastejo rože in lilije divje, in na zapadu Ezdrelonova rodovitna planjava. Ob malem Hermonu je kraj Eudor, kjer je stanovala čarovnica, katero je šel za svet vprašat nesrečni kralj Savel, in malo oddaljen je Najm, ki je bil prej malo mestece, zdaj je revna vas, kjer je Zveličar obudil mladeniča. Vidi se gorovje Gelboe, kjer je Savel našel smrt, potem hribi na meji Samarije in dolga gora Karmel.

Dolgo sem sedel na razvalinah nekdanje cerkve; dasi je solnce prav mogočno pripekalo, se nisem hotel ločiti od kraja, nad katerim se je nekdaj razgrnilo nebo. V prijetnem pogovoru je prehitel dan, in ko se je solnce že precej nagnilo, sva s spremljevalcem od svetega kraja vzela slovo ter zopet zasedla živinčeta. Moja arabkinja zarezgeta in se spusti kot blisk proti vzhodu, da mi je jemalo sapo in sem večkrat mislil da ne bom več ujel sedla. K sreči se ni pripetilo nič hudega, le oni posebni del mojega telesa je bil več dni kakor z usnjem prevlečen. Lahko sem prenesel vse ob blagem spominu, da sem tako imenitno jahal arabsko „šimelco“ na sv. goro Tabor in zopet nazaj v prijazni Nazaret.

(Dalje sledi.)

Veliko ljudsko slavnost v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 6. oktobra, pevsko društvo „Ljubljana“. Ljudska slavnost se bo vršila v vseh obširnih spodnjih prostorih „Uniona“. Moški in damski veselični odsek „Ljubljane“ bodeta poskrbela za izborno zabavo. Kdor se želi odkritosrčno pozabavati med brati, naj dne 6. oktobra pohiti v Ljubljano na slavnost „Ljubljane“!

Zahtevajte po vseh gostilnah „Mir“!

brolskih nemškutarjev. Niso namreč pustili postaviti brzojavnih stebrov na svojem zemljišču, pa tudi ne na deželnem ozemlju ob deželni cesti. Glavno ulogo so pri tem igrali Taurer, neizogibni Dreo, Koberer in stari zdravnik. Tudi neki mladi posestnik se je silno ustavljal, posebno, ker so mu hoteli postaviti steber slednjič ravno pred okno. No, to bi bilo seveda zelo nerodno, a mi mislimo, da bi se bilo dalo z lepo besedo pri nadzorniku v tem oziru že doseči, da bi ne bili stebra ravno na istem kraju postavljali. Vsled silnega nasprotovanja pa so bili nadzornik delavcev in delavci zelo nevoljni in so tudi menda hoteli nekoliko ponagajati. Prišla je prepoved od županstva, da se ne sme stebrov postaviti tudi ne ob deželni cesti. Zato so delavci delo ustavili in popoldne pohajkovali in tudi marsikatero slano črez tako zagrizenost rekli. Drugi dan je prišel deželni inženir, in ta je določil, da se imajo stebri tik ob deželni cesti postaviti. Upirali so se tudi njemu, pa ni nič pomagalo. Ko so mu rekli, da Dreo ne pusti, je klical: Kdo je ta, kje je ta? Morali so iti po njega in potem mu je raztolmačil, da nimajo pravice se protiviti. In tako so slednjič stebri postavljeni. Človeku se gabi, če pomisli to skrajno zagrizenost, na drugi strani je pa vsa stvar tudi otročje-smešna in eden opazovalec je menil: Stebri so spodaj prismojeni, ti ljudje pa — —. Kakšne izgovore so imeli?! Zdravnik ni pustil ob ograji svojega vrta postaviti, ker bi se moralo par drevesnih vej zavoljo telegrafične žice odžagati, pa ni pomislil, da se sme vejevje, ki črez posestnikov svet ven moli, od vsakega, ki mu je napoti, odstraniti. Drug steber stoji ob cestni svetiljki, pa je ne zaslanja. Rekli pa so, da jemlje vso luč, ki jo pa tudi v najtemnejših nočeh ne boš zasledil, če bi imel tudi risove oči, ker je sploh ne prižgejo. — Bil je torej v Dobrlivasi zadnji teden velik „špas“ za nas, za nje pa blamaža. Vse pa je izviralo nekoliko iz narodne zagrizenosti, nekoliko pa trgovske zavisti proti g. Paaru, ki ima trgovino v posojilnični hiši.

Beljak. (Raznoterosti.) Pred kratkim se je ustrelila hčerka tukajšnjega črevljarja Auernika. Pravijo, da se ji je zmešalo. Nedavno pa je zopet neka kuharica z nožem razkosala svojega novorojenca ter kose skrila v postelj. Seveda so hudobiji prišli na sled. Ljudje hočejo samo živeti po svojih strasteh, za hudo se ne zmenijo; če se pa pokažejo nasledki strasti in kazni grehov, potem pa nimajo poguma, to tudi prenašati, no, ker ni vere v drugo življenje. Ogoljufani so reveži na tem in bodo še na onem svetu. — Na vse kriplje se pri nas dela na to, da postane Beljak v kratkem — veliko mesto; če le ne postane tudi — velik dolžnik. Ker pri delanju dolgov so nemški gospodje pravi mojstri. — Stari drevored vrb ob Dravi proti cerkvi Sv. Križa je izginil. Slavni pisatelj Alban Stolz piše o njem, „da takega drevoreda mogočnih vrb ni našel nikjer“. Zdaj je posekan in napravlja se tam nova cesta. Ta cesta bo pravo pokopališče starih meščanov, ki so bili nekdaj pokopani okoli cerkve; vse je polno črepinj, kosti..., ker tam od cerkve Sv. Jakoba vozijo prst. Te kosti bi se bile lahko spravile na dostojnejši kraj. Ker blagoslovljenega pokopališča Beljačani itak nimajo, so si gotovo mislili, da ni veliko razlike med cesto in sedanjim mirodvorom. — Mestnega redarja Fritscha je nepričakovano napadla smrt. V čuvalnici ga je zadela srčna kap; bil je šele 24 let star. — V papirnici pri Sv. Magdaleni so prevažali vagone. Čuvaj dveh ni mogel dosti naglo zavreti, da sta treščila z močno silo ob zakrivljene šine. Sunek je vrgel čuvaja iz sedeža; gotovo bi ga bilo zmečkalo, ko bi ne bil z obleko obvisel na železnem kapu. Sreča v nesreči!

Društveno gibanje.

Izobraževalno društvo Rožek priredi dne 29. t. m. na Šmihelco shod pri Rutarju v Dolinčicah ob 3. uri popoldne z igro: „Sanje“, tamburanjem in petjem. K obilni udeležbi vabi odbor.

Prevalje. Naše slovensko katoliško delavsko društvo priredi v nedeljo dne 29. kimavca popoldne po blagoslovu v društvenih prostorih pri „Šteklu“ svoj mesečni zbor. Govorilo se bo o starostnem zavarovanju delavcev. Delavci, kmetje in posli, pridite v prav obilnem številu na shod, da se poučite o tem velevažnem vprašanju! Vljudno vabi odbor.

Vabilo. Dne 29. sept. 1907 po večernicah je v Kotljah ustanovni shod „kat. slov. izobraževalnega društva.“ Spored: 1. Ustanovni shod s predavanjem. 2. Veseloigra: „Eno uro doktor“. Vstopnina: Sedeži 40 vin., stojišča 20 vin. Preplačila se hvaležno sprejemajo, ker je čisti dobiček namenjen knjižnici. Vabi vljudno

sklicatelj.

Narodne stvari.

Slovenščina pri sodiščih. V nemškonarodni tabor je strela udarila; poroča se namreč iz Dunaja, da se bodo dale Slovencem pri sodiščih nekatere koncesije. Predsednik deželnega sodišča baje posameznim sodnikom priporoča, slovenske uloge slovensko reševati. Nemško časopisje dela polom; zatrjuje, da se tako „krši stara navada in da se bo končno terjalo pri vseh sodiščih na Koroškem slovensko uradovanje. Faktične potrebe za to nikdar ni bilo, le slovenskim nemirnežem na ljubo se nosi v deželo jezikovna zmeda. Justični minister gospod Klein hudo izkuša potrpežljivost Nemcev!!“ — Tako ti listi. — Stara navada! Ne vemo, zakaj bi morala za Slovence ravno pri sodiščih veljati stara navada, ko so sodniki delali, kar so hoteli. V državi živimo po postavi, in neumljivo nam je, zakaj za Slovenca ravno pri sodiščih in v šoli ne velja jezikovna ravnopravnost, ki je nam zagotovljena po državnem zakonu. Nemški, slovenščine nezmožni uradniki v slovenskih krajih! Kako je mogoče soditi? Nemški, slovenščine nezmožni učitelji pred slovenskimi otroci, kakšen pouk pa je to? In ni res, da bi bilo vse to stara navada; mi najbolj vemo, da je zelo nova navada, na jezikovno mejo in posebno med koroške Slovence pošiljati v javne službe dosledno najhujše in najslabše nemške agitatorje. Tem razmeram se mora enkrat napraviti konec! Sodnija ni politiška straža nemštva, sodnija je svetišče, kjer se naj kaznuje zlo in brani pravica. Kjerkoli pa se dela le še politika in pozabi na prvi in edini namen sodnij, bodo prišle sodnije in z njimi vred sodniki ter njihovo delovanje ob ves ugled. Upamo in pričakujemo, da bo državna oblast dala sodnikom natančen nasvet za postopanje, kajti s prijaznimi nasveti predsednika deželnega sodišča nismo zadovoljni. Jutri lahko pride drug predsednik in svetuje bog si ve kaj svojim uradnikom.

Narodovcem. „Kaplan F. je v neki pravdi nagovarjal stranko, da se je zadovoljila z nemškim zapisnikom“, tako piše nek „Narodovček“ iz Celovca v liberalnem glasilu „Slov. Narod“, kakor povzamem iz „Mira“. Kaj je na tem resnice? — Gospoda B. in Č. in kaplan F. se vozijo skupno k obravnavi v slovensko vas S. Na restavraciji naroči Č. v nemškem, F. v slovenskem jeziku. Pred „pravdo“ opozori F., da bi se lahko slovensko obravnavalo. B.: „Bomo videli, kakšnega zapisnikarja pripelje sodnik s seboj.“ F.: „Če bi bila obravnava zavoljo tega preložena, potem je boljše slovenski zapisnik opustiti, stranki se mi smilita.“ B. in Č. majeta z ramami. Sodnik pride. Pozdrav in razgovor nemški. Nato svetuje F. stranki, naj izjavi: „Ako je mogoče, ne da bi bila obravnava zavlečena, naj bode zapisnik slovenski,“ na kar je stranka v svoji razburjenosti pred sodnikom se izrazila, da ji je vse enako. — Če je samo ta izjava povzročila nemški zapisnik, potem pač B. in Č. nista bila na svojem mestu. Ako bi hotela B. in Č. pokazati svojo narodnost, bi bila lahko prevzela odgovornost, nespametno pa je zahtevati slovenski zapisnik na stroške uboge stranke. G. kaplan (rekte provizor), kateremu nesramni dopisun s tem hoče predbacivati, da je premalo naroden, je že slovensko uradoval, pred sodnijo slovensko govoril in slovenski zapisnik zahteval, slovenske matrike pisal, še predno se je dopisun na Koroško privlekel. Sicer pa se prava narodnost duhovnika ne kaže ravno v tem, kako uraduje in piše in pred sodnijo govori in s kom se brati, marveč kako v svoji župniji deluje. Če bi nesramni dopisun toliko daroval za narodne namene, kolikor daruje vsakateri duhovnik (tudi od tistih, katere imenuje nenarodne in nemčurje) za slovenske časopise in knjige svojih župljanov, potem bi gotovo takoj zahteval spomenik poleg Prešernovega. Duhovniki smo v prvi vrsti tukaj, da razširjamo in ščitimo Kristusov nauk in potem šele narodnost. Značilno je, da najde „Narodov“ dopisun med 120 slovenskimi duhovniki samo 6 „nenarodnih“, med tem, ko jih je med 8 „Narodovci“ 7, ki za narodnost nič ali samo tedaj kaj storijo, kadar vidijo kak dobiček.

Kaplan F.

Vrba. (Še smo Slovenci.) V Vrbo smo dobili novega nadučitelja; mlad ni več, a tudi stara stvar je kje v kakem kotu lahko še — nova, in če bi že bila drugod precej obrabljena. Stari novi gospod nadučitelj je poprej služboval že kot nadzornik, in ne vemo, ali ne smemo vedeti, zakaj ga je zadela nemila usoda, da se ga sili iskati prijateljstva v Vrbi, kjer ga ljudje ne marajo. Mogoče sicer, da se varajo, in da je novi stari gospod vzor vseh družabnih čednosti, kajti iz tega, da je kak nadzornik pri koroških učiteljih nepriljubljen, še ne sledi, da bo vekomaj pogubljen. Kajti ko bi iskali svetnika z nebes, da bi bil krajni ali celo deželni šolski nadzornik, morali bi si katerega poiskati, ki je dobro oborožen, kakor na pr. sv. Jurij s sulico in konjem, ta bi pomandral zmaja. Ta stari novi gospod je bil nekje nadzornik, naveličali so se ga in revež je moral še nekaj časa po svetu, ker je še premalo mučenik in še ni zrel za nebesa. Človeku s strganimi hlačami pa se navadno slabo godi na svetu, še psi ga ne puste pri miru. In naša Vrba, kraj sloveč po vsem svetu, odkar sta se neki župan in učitelj smela predstaviti nemškemu princu in sta menda pri predstavi izgubila svoj duševni mir — tako sloveč kraj ne more sprejemati posvetnega človeka kot nadučitelja! Zato umemo, da so se vrbski gospodje pritožili pri slavnem deželnem rešetarju, da takega učitelja ne morajo imeti. A ne zaradi tega, ker je star, ali ker je nov, ali ker je za nebesa šele napol zrel, marveč **ker je Vrba slovenski kraj in mora učitelj znati slovenski.** Kdor pa ne zna slovenski, naj si bo angel z nebes, ne more v Vrbi poučevati slovenskih otrok. Oj, Vrba! srečna vas domača!

Nemški dekliški dom v Ptuju. Nemškonarodna stranka hoče z vso silo dobiti ženski spol v svoje vrste. Protiverskemu delovanju te stranke so bile do zdaj krščanske dame velika ovira, zato hočejo dekleta že vzgajati za „svobodno“ mišljenje. Nemški časniki trobijo v svet: „Ne od duhovnikov in redovnic ustanovljeni zavodi, marveč zavodi, ki so v dotiki z življenjem, so nam potrebni, ki razcvetajoča se dekleta vzgajajo po učiteljicah, ki poznajo svet.“ Krščansko narodnim strankam mora biti tako napadanje redovniških dekliških vzgojišč znamenje, da se moramo ravno za to upostaviti in paziti, da ne pridejo otroci, zlasti ne dekleta, hčere meščanskih in uradniških rodbin že preveč v dotiko s — svetom.

Ricmanje. V Tržaški škofiji je vas Ricmanje, ki je odpadla od katoliške vere, in zdaj živijo ljudje brez duhovnika, brez krsta, brez zakona, kot novopoganska občina. Morebiti v pričetku tržaški ordinarijat ni našal pravih sredstev, da zlu opomore, a pozneje se je začelo brezvestno hujskanje zoper škofa in duhovščino in prežalostna stvar je tako daleč dozorela. Judje in framazoni proslavljajo to občino, ki je v svoji prismojeni trmi res edina na svetu. V nedeljo so otvarjali „Narodni dom“ in so za govornika si naročili hrvaškega državnozborskega poslanca duhovnika (!) Mandića. G. Mandić zahvaljeval se je „rodoljubni vasi“ za „poziv“. Naglašal je, da je prišel „zelo rad“ in se zahvalil za „zaupanje“, izkazano mu pri volitvi. Nadalje je g. Mandić poročal, da so posebno primorski poslanci storili vse, da se pride do enega kluba, žalibog brez zaželjenega uspeha. Jeseni se bo začela resna in odločna akcija za enotni jugoslovanski klub. Jugoslovanom pripada en minister, a ta se bo dosegel le, če se vsi združijo v en klub. Le zedinjeni bodo jugoslovani vladi zamogli imponirati. Potem je govoril g. poslanec o narodnem gibanju v Istri od l. 1860 sem. Po shodu čutili so nekateri zborovalci potrebo, dati o sebi govoriti in so napadli „Slovenčevega“ poročevalca g. Terseglava. Pljuvali so v njega in nekdo je za njim s kolom tako mahnil, da bi ga bil lahko smrtno zadel. Terseglav je moral z voza in se v župnišču v Kantinaru skriti. Tako poroča „Slovenec“, narodno časopisje daje stvari drugo lice, a menda je stvar le taka, da v javnosti ni na čast istrskemu narodnemu gibanju. Vsaj gg. duhovniki bi ne smeli zabiti evangeljskih besed: „Kdor ni z menoj, je zoper mene, in kdor z menoj ne zbira, razdira.“

Poslano.

Nekaj tednov sem se peščica mladih ljudi, ki menda nimajo drugega boljšega posla, na vso moč trudi, da bi pri pivniški mizi in na papirju zasnovali liberalno stranko med koroškimi Slovenci. Ker so bili s stvarnimi argumenti kmalu pri kraju, namerili so vse svoje topove na mojo — osebo. Vajen političnih bojev že izza mladih let — ko sem bil na Kranjskem, delil sem usodo drugih „klerikalcev“ na indeksu „Narodovega“ uredništva, prišedši na Koroško sem takoj zapadel proskripciji nemškonacijonalnega časopisja, — ostal sem docela ravnodušen, ko so iz tabora liberalnega časopisja začele frčati pušice obrekovanja in prenagljene sodbe proti meni. Niti zameril nisem teh napadov, ki so bili prvotno samo revanža zato, ker sem na Ciril-Metodovi skupščini v Bohinjski Bistrici malo pregloboko pogledal za gotove — kulise.

Pa ni ostalo pri kritiki moje osebe in mojega političnega delovanja — ta smodnik bi bil kmalu postreljen in bitke konec, če bi napadalcem

ne bil prihitel kot rešitelj na pomoč nekdo, ki je menil, da je mojo Ahilejevo peto srečno našel v moji — odvetniški pisarni. In zganilo se je v liberalnem taboru „rodoljubnega delovanja“. — „Narod“ je bil zdaj šele v svojem elementu, meneč, da se mu z ubijanjem moje pisarne posreči doseči vse svoje, odkrite in prikrite namene.

Toda človekoljuben „Narodov“ načrt se je docela izjalovil, ker je njegov avtor vkljub najboljši volji — izvohunil samo svojo blamažo.

Naj torej za tiste, ki jim je sploh do tega, da izvedo resnico, „Narodove“ napade vsaj v glavnih točkah na kratko popravim in v pravo luč postavim.

S podvojenim poudarkom in kot poseben, nezaslišan greh mi očita „Narod“, da sprejemam honorar za — jezikovne pritožbe. Ta trditev je popolnoma neresnična, ker, kolikor jaz vem, mi ni še nihče za kako jezikovno pritožbo kaj plačal. Delam jih vobče zastonj, ne dam si od strank niti kolekov povrniti. Če pa mi je za pritožbe za zadruge, ki so pri celjski „Zvezi“, slednja popolnoma iz lastnega nagiba kot svojemu koroškemu pravnemu zastopniku plačilo obljubila, ni pač nobenega pametnega vzroka, da bi to prostovoljno plačilo odklanjal. Samo zelena zavist more v tem videti kak greh. Sicer pa tudi ta „mastni“ zaslužek prav rad odstopim tistemu, ki mi odvzame samo en del mojega obilnega neplačanega dela. Če bi bilo „Narodu“ na tem, da bi resnico poročal, bi jo bil lahko izvedel od svojega tukajšnjega zaupnika, bivšega mojega koncipijenta, g. dr. J. C. Oblaka, ki je bil skoraj poldrugo leto v moji pisarni in jo tedaj gotovo pozna.

Dalje trdi „Narod“, da je javna tajnost, da sem jaz popolnoma zavozil jezikovno vprašanje, in to zlobno trditev zabelja še s skrivnostno opazko: „Zakaj, to tudi vemo vsi.“ No, „Narod“ ni vajen, svojim nasprotnikom prizanašati, če o njih res kaj ve; tudi jaz ne reflektujem na „Narodovo“ prizanesljivost, temveč bo „Narodov“ mentor meni in našemu jezikovnemu vprašanju mnogo koristil, ako nam pokaže pot, ki vodi do zaželjenih uspehov, in razkrije vzrok dosedanjih neuspehov, ki je po njegovem zatrdilu vsem znan. Kaj bi v tako važni stvari „skrivavca igrali“! To je naravnost narodno izdajstvo, če kdo ve, kako bi se jezikovno vprašanje na Koroškem ugodno rešiti dalo, pa tega nalašč povedati noče! Na dan torej z rešilnim načrtom! Sicer pa se zelo čudim, da „Narod“ svojega skrivnostnega načrta ni izdal niti svojemu pristašu gosp. dr. Oblaku, ki bi ga bil že zdavna lahko v moji pisarni praktično preskusil in izvedel. Koliko koristi bi bili že imeli koroški Slovenci od tega, „Narod“ pa bi se lahko postavljal v imenitno pozo „rešitelja“ koroškega Slovenstva!

Očita se mi dalje, da mi politika — „nese“. „Mir“ je že popravil to bedasto laž. Kdor jo vkljub temu verjame, naj pride na Koroško politizirat, račun o svojih stroških pa naj pošlje avtorju „Narodovih“ člankov — ta že ve za zaklad, iz kojega se take stvari plačujejo.

„Narodov“ članka mora biti brez dvoma v hudih gmotnih stiskah, ker vedno misli samo na denar in koliko kaka stvar „nese“. Izvohal je celo, da se meni še — seje plačujejo. Žal, da ni povedal, katere seje. Jaz imam tekom leta kot predsednik političnega društva in dijaškega podpornega društva, kot podpredsednik Ciril-Metodove podružnice celovške, ter kot odbornik društva „Učiteljski dom“ in Mohorjeve družbe jako veliko sej, pa dosedaj še nisem opazil, da bi mi te seje kaj nesle. Kje so torej tiste seje, za koje baje prejemam plačilo? Govori, lažnivi kljukec!

Ker „Narodu“ za eno laž več ali manj nič ni, dodal je zgorajnim še dvoje najdebelejših: „Narod“ laže, da je akcija koroških Slovencev zoper volilno reformo izvirala iz moje osebne „mržnje“ do g. dr. Šusteršiča. Iz kakšne „mržnje“ pa so se te akcije s tolikim navdušenjem udeležili unisono vsi koroški Slovenci? — Končno mi pa „Narod“ podtika še neke „svoječasne napade na g. Legata“ v „Slovencu“, trdeč, da sem jih pisal jaz, in pristavlja, da sem še kot pravni praktikant hodil v celovške napredne kroge (kje so neki ti?!), ondi vlekel pogovore na ušesa in jih potem objavljal v „Slovencu“. Vse te trditve so od konca do kraja do pičice zlagane.

Pa kaj mar „Narodu“ in tistim, ki ga iz varnega zavetišča anonimnosti s takimi in podobnimi lažnivimi ali zlobno izkrivljenimi poročili „futrajo“, če pišejo resnico ali ne, vsaj namen menijo vendar doseči po reku: semper aliquid haerebit — nekaj bo že obviselo. Toda to pot je obviselo — drugod.

Dr. Janko Brejc, odvetnik.

Gospodarske stvari.

Koroški deželni račun. Deželni odbor predložil je deželnemu zboru svoj letni račun, ki mora vsakogar s skrbjo navdajati.

Dežela potrebuje za l. 1807 . . .	K	5,077.456
Iz lastnega plača	„	1,060.983
Z davkom je treba plačati . . .	„	4,016.473
Potrebuje se l. 1907 več kakor l. 1906	„	881.467
Leta 1908 se bo potrebovalo . .	„	4,782.340
Lastnih dohodkov bo.	„	754.764
Z davkom bo plačano	„	4,027.567
L. 1908 se bo potrebovalo manj, kakor l. 1907	„	295.116
Napravilo se pa bo dolga	„	400.000

Dežele ne znajo več gospodariti, in dalj časa se že od vseh strani čujejo glasovi, da bo treba po državi ozdraviti deželno jetiko v blagajni. Država se pa brani, kajti jetiko v mošnji zdraviti je menda težavna stvar in zoper dolgove bo zdravilo težko najti. Treba previdnega gospodarstva, treba dajati toliko ven, kot pride noter, če se pa več ven daje, pride se na kant. Posestniku se v takem slučaju vzame gospodarstvo, liberalni volilci pa so s svojimi oskrbniki le zadovoljni in jih vedno spet volijo.

Cestarjem hočejo zvišati plačo. Deželni odbor predlaga, da se deželnim cestarjem primerno zvišajo plače. Spodnji plačilni razred, ki je zdaj dobival 42 K na mesec, se bo v bodoče opustil. Najnižji razred bo dobival zdaj na mesec 48 K, drugi razred 54, in potem se ustanovi nov najvišji razred, ki bo dobival 60 K na mesec. Dežela ima vkup 118 cestarjev nastavljenih, za katere se je do zdaj plačevalo 68.000 K. Po predlogu se bo plača vseh cestarjev vkup zvišala za 8496 K. Potem hoče deželni odbor na svoje razpolaganje še 2000 K, da more cestarjem, ki služijo na posebno težavnih cestah, ali živijo v izredno dragih krajih, kjer so letoviščarji, dajati doklad. Starostne podpore se bodo tako zvišale, da dobi, kdor je 10 let služil, vsaki dan 20 h, kdor služi dalj za vsako službeno leto na dan 3 h, torej kdor služi 20 let, dobi 50 h, kdor 30 let 80 h, kdor 50 let K 1·40 na dan. Ob taki pokojnini cestarji ne bodo odebelili, mož bo dosti več zaslužil, če gre kmetom delat kot dninar. Pri kmetu bo imel hrano in navrh še toliko kronic, kakor jih kot cestar služi. Treba le poskrbeti, da se tudi za starost poskrbi s splošno ljudsko zavarovalnico.

Žitne cene so v teku enega tedna za 10 h nazadovale. Zato so trgovci manj kupovali, a lastniki tudi niso preveč ponujali, ker v takem slučaju skladišča shranjujejo, kar trg ne potrebuje.

Dunaj:	pšenica	K	11·80
	rž	„	10·10
	oves	„	8·30—8·75
Budimpešta:	pšenica	„	10·70
	rž	„	9·55
	oves nov	„	8·00—8·25
	oves star	„	8·20—8·35

Kako se obvarujemo bolezni? Notranjih bolezni se obvarujemo z naravnim življenjem. Prenosljive bolezni se zabranijo s strogo čistočo. Zelo važno je pri tem, da se rabi pripravno milo. Tako milo je „Labudovo milo“ (Schichtovo trdo kalijevo milo). Zapriseženi izvedenci so dokazali, da se umore v 0·6 odstotni 16 stopinj gorki ločini Schichtovega trdega kalijevega mila kolerabacili v eni uri in v 3 odstotni ločini pa že v 10 minutah. Telesno in posteljno perilo naj bi se torej pralo edino le z „Labudovim milom“ (Schichtovim trdim kalijevim milom). Za bolniško perilo je to milo naravnost nepogrešljivo. Poleg tega se pa ne doseže z nobenim drugim milom tako lepo, blesteče belo perilo, kakor s Schichtovim trdim kalijevim milom z znamko „Labud“. Ob enem pa je to milo zelo izdatno, da nadomesti trojno uporabo drugega mila.

Listnica uredništva.

V Sele. Zahvaljujemo se za Vaš trud iskreno; dopisi naj bodo resni, stvarni. Proti osebam nastopimo le tam, kjer te osebe zavzemajo velevažne službe, ali kjer imajo izredno veliko vpliva. In tudi v teh slučajih pustimo privatno življenje strani. Snov dopisov naj bo tudi splošno zanimiva, ali vsaj splošno umljiva. Stvari, ki so samo par osebam znane, ne zanimajo vseh bralcev. Potem je treba pomisliti, da osebni napadi nasprotnika le dražijo k novemu nasprotstvu. Nasprotnika se naj prijema tam, kjer se ga da ukrotiti, ali pa vsaj ublažiti nasprotstvo.

V Gorico. Na ponudbe vina vam javljamo, da so tukaj vinotržci večinoma Nemci, in večje gostilne tudi večinoma v nemških rokah. Ker pa nova železnica res kaže Goričanom pot na Koroško, priporočamo pridelavcem vina, oz. zadrugam, na Koroško ponujati belo, ne trpko vino. Goriško vino je boljše od Tirolskega, a Korošci so tirolskega milega vina tako navajeni, da kislega ali trpkega vina ne kupujejo. Edini večji odjemalec popolnoma pristnega belega vina je „Gospodarska zadruga v Sinčivasi“ — Kühnsdorf. Zadruga pa jemlje od zasebnikov vino le, če so priporočeni od domačega župnijskega urada. Morebiti bi se dala napraviti na Goriškem večja organizacija za izvoz vina na Koroško in Zgor. Štajersko. Spregovorite to misel na gospodarskih shodih. Koroška društva vas bodo podpirala.

Slovenci, spominjajte se Velikovške šole!

Naznanilo.

Hranilnica in posojilnica v Glinjah, registrovana zadruga z neomejeno zavezo, ima

izredni občni zbor

dne 20. oktobra 1907, ob 3. uri popoldne, v hiši g. Lovro Zablačana št. 8 na Trati, po sledečem dnevnem redu:

1. Prememba pravil.
2. Sklepanje o ustanovitvi podružnice.
3. Slučajnosti.

Vse zadružnike najvljudneje vabi

načelstvo.

C. in kr. intendanca 3. voja.
K št. 8357 l. 1907.

Aviso

zaradi **zakupne oddaje kruha** in **ovsa** za v postajah

Bruck na Muri . . St. Marein .	nastanjeno vojaštvo za zagotovitveno dobo od 1. januarja do 31. decembra 1908. Ponudbene obravnave se bodo vršile pri	okrajnem glavarstvu v	Brucku na Muri	dne	2.	oktobra 1907 ob desetih dopoldne.
Leoben . . Judenburg .			Leobnu		3.	
Sl. Bistrica. Strass . . .		vojaškem preskrbovališču v	Mariboru		5.	
Celje . . .			Celju		7.	
Ptuj . . .		okrajnem glavarstvu v	Ptuju		8.	
Šmohor . .			Šmohorju		10.	
Št. Vid na Glini. . .			Št. Vidu na Glini		11.	
Volšperk. .			Volšperku		12.	
Kotje . . .		občinskem uradu v	Kotjem		15.	
Trbiž . . . Malborget .			Trbižu		16.	
Rabl . . .			Rablu		17.	
Bovec . . .			Bovcu		18.	
Tolmin . .		okr. glav. v	Tolminu		18.	
Kanal . . .		obč. uradu v	Kanalu		19.	
Gradišče . .		okr. glav. v	Gradišču		21.	
Ronki . . .		obč. uradu v	Ronkiju		22.	

Za to obravnavo veljavne pogoje obsegajo razglasi in zvezki pogojev, ki so na ogled pri zgoraj omenjenih obravnavalnih mestih in ki se dobivajo zastonj pri vojaških preskrbovališčih.

V Gradcu, julija 1907.

C. in kr. intendanca 3. voja.

Prva največja tvrdka te stroke

priporoča svoje **modno in manufakturno** blago po cenah brez konkurence **na drobno in na debelo.**

Vsi uslužbenci znajo slovenski.

Anton Renko,

lastnik trgovine.

Celovec, Novi trg, vogel Kramarjeve ulice, pri „detelji“ (Kleblattl).

Hiša z gostilno in prodajalnico

v **Šmarjeti pri Velikovcu** se dá s 1. januarjem 1908 v najem. Daljša pojasnila da **Leonhard Sporn** v Hodišah.

Na prodaj je

lepa kmetija

v Št. Petru na Vašinjah pri Velikovcu na Koroškem. Poslopje je v dobrem stanju. Obokani hlevi, 86 hektarov sveta, lepe njive, 80 birnov setve, velik travnik. Cena 12.000 K. Več pove posestnik **Tomaž Mihael** p. d. **Glančnik** pri Št. Petru.

Vzgojišče za deklice
(Internat)
čč. šolskih sester v „Národni šoli“
družbe sv. Cirila in Metoda
v Velikovcu

se priporoča p. n. slovenskim staršem.

V hiši je štirirazredna ljudska šola; poseben ozir se jemlje na pouk v ženskih ročnih delih.

Šolsko leto se začne dne 3. novembra t. l. Plačila 20 kron mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati čč. šolskim sestram v Velikovcu na Koroškem.

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska tovarna orožja
Peter Wernig,
c. in kr. dvorni založnik v **Borovljah, Koroško.**
Ceniki brezplačno in poštnine prosto.

Steckenpferd-Lilijsko mlečno milo

izdelek
Bergmanna in dr., Draždane in Dečin ob L.,
je in ostane, kakor kažejo vsak dan prihajajoča priznanja, najboljše učinkujoče lečilno milo za pegavost ter pridobitev in ohranitev nežne, mehke kože in rožičaste polti. — Dobiva se komad po 80 vinarjev v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah, trgovinah z milom in brivnicah.

Snežnobelo
pere
Schicht-ovo milo
Pristno edino le z znamko „jelen“ in imenom „Schicht“.

Kupujte
PARAMENTE
le pri tvrdki
JOS. NEŠKUDLA
protokoliranem velezavodu za izdelovanje cerkvene oprave
v OLOMUCU.
Dobavlja paramente 20% cenejše od vsake avstrijske tvrdke.
Dobavitelj Njene c. in kr. Visokosti nadvojvodinje Izabele na Dunaju in 16 stolnih kapiteljskih cerkev v Avstriji in na Ogrskem.

Postavno zavarovano. Vsako ponarejanje kaznivo!

Edino pristen je
Thierry-jev balsam
z zeleno znamko „redovnica“. Cena: 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika specijalna steklenica s patent. zamaškom K 5·—

Thierryjevo centifolijsko mazilo
proti vsem se tako starim ranam, vnetjem, ranitvam, abscesom in oteklinami vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3·60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej.
Obe domači sredstvi sta povsod znani in slovita kot najboljši.
Naročila se naslavljajo na:
Lekarnar **A. Thierry** v Pregradi
pri Rogaški Slatini.
Brošura s tisoči originalnih pisem gratis in franko. V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah in medicinalnih drogerijah.

Vinske in sadne stiskalnice
z dvojnim stiskalom **„Herkules“** za ročno obrat.
Hidravlične stiskalnice
za velik pritisek in velike učinke.
Mlini za sadje in grozdje. Obiralniki.
Povsem **urejene moštarne,** stalne in za prevažanje. **Stiskalnice** za pridelovanje sadnih in jagodnih sokov. **Sušilnice** za sadje in zelenjad, **sadne lupilnike** in **rezalnike. Samodelujoče** patentovane **nosne in vozne brizgalnice** za vinograde, sadje, drevje, hmelj, grenkuljico **„Syphonia“. Pluge za vinograde.** Vse te stroje izdelujejo in prodajajo z garancijo kot posebnost v najnovejši sestavi

Ph. Mayfarth & Comp.
tovarne poljedelskih strojev, livarne in parne kovarne.
Dunaj, II./1, Taborstrasse št. 71.
Odlikovani z nad 560 zlatimi, srebrnimi kolajnami itd.
Obširni ceniki zastonj. — Zastopniki in prekupci se iščejo.

Stanje hranilnih vlog: nad 23,000.000 K.

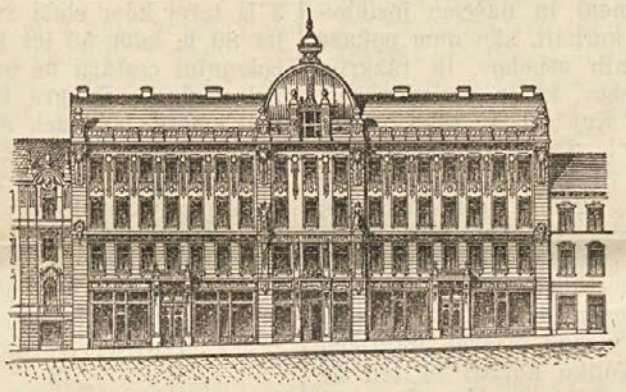

Rezervni zaklad: nad 800.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska
v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3,
poprej na Mestnem trgu zraven rotovža,

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, **jih obrestuje po 4%** ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po $4\frac{3}{4}$% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2,000.000.
Denarne vloge obrestujemo po
$4\frac{1}{2}$%
od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta št. 27.
Zamenjava in eskomptuje
izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.
Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.
Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnica v Spljetu.
Turške srečke. Sest žrebanj na leto. Glavni dobitek 300.000 frankov. Na mesečno vplačevanje po K 8·— za komad.
Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobitek K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10·— za komad.
Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.

Lastnik in izdajatelj **Gregor Einspieler,** prošt v Tinjah. — Odgovorni urednik **Ivan Koželj.** — Tiskarna **družbe sv. Mohorja** v Celovcu.